

Андрій ДУШНИЙ,
orcid.org/0000-0002-5010-9691
кандидат педагогічних наук,
заслужений діяч естрадного мистецтва України,
член-кореспондент Міжнародної академії наук педагогічної освіти,
доцент кафедри народних музичних інструментів та вокалу
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(Дрогобич, Львівська область, Україна) assomobile@ukr.net

Богдан ПИЦ,
orcid.org/0000-0001-9542-0582
заслужений діяч естрадного мистецтва України,
доцент кафедри народних музичних інструментів та вокалу
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(Дрогобич, Львівська область, Україна) pyts_b@ukr.net

«ВІЗЕРУНКИ ПРИКАРПАТТЯ – 2019»: ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ МИСТЕЦЬКИЙ ФОРУМ ДРОГОБИЧА В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

ХІІ-й Всеукраїнський Відкритий конкурс баяністів-акордеоністів «Візерунки Прикарпаття» відбувся 29 листопада – 1 грудня на базі Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка. Безпосередній організатор конкурсу – кафедра народних музичних інструментів та вокалу (завідувач – доцент **Андрій Душний**) Навчально-наукового інституту музичного мистецтва. Цей вже традиційний музично-виконавський форум вкотре збирає у Дрогобичі «сметанку» акордеонної спільноти України та зарубіжжя як у складі журі конкурсу, його учасників-виконавців та їх педагогів, так і серед доповідачів наукової конференції, слухачів майстер-класу та семінару викладачів мистецьких закладів.

Доволі глибоко сколихнула музикознавче та музично-педагогічне товариство ХІІІ-а міжнародна науково-практична конференція «Народно-інструментальне мистецтво на зламі ХХ–ХХІ століть», яка в рамках конкурсу скликала представницьке коло фахівців. Очолована ректором університету, доктором філософських наук, професором **Надією Скотною**, конференція окреслила коло як «вічних», так і злободенних мистецтвознавчих та музично-педагогічних проблем. У конференції взяли участь науковці з Франції, Італії, Словаччини, Чехії, Латвії, Литви, Казахстану, Білорусі, В'єтнаму, представники українських регіонів (Київ, Львів, Івано-Франківськ, Миколаїв, Дніпро, Чернігів, Мелітополь, Дрогобич, Червоноград, Міжгір'я, Старий Самбір, Стебник, Великий Любінь). Головні доповіді кон-

ференції опубліковані у збірнику наукових праць. Серед доповідачів пленарного засідання, плеяда молодих науковців Франкового університету під керівництвом доц. А. Душного – **Роман Стахнів**, **Ганна Савчин**, **Андрій Олексюк**, **Роман Дидик**; гості із м. Остер (Чернігівська обл.) – **Віра Вербова** та Івано-Франківська **Ігор Євенко**; представники прибалтійських республік **Маріте Маркевічсне** з м. Шяуляй (Литва) та **Сподріс Качанс** з м. Даугавпілс (Латвія).

У майстер-класі президента Всесвітньої конфедерації акордеоністів “Confédération Mondiale de l'Accordéon”, професора **Фредеріка Дешампса** (Франція), який викликав велике зацікавлення педагогів, учасниками стали учні українських навчальних закладів – **Артем Іщенко**, **Микола Синягівський** (Львів), **Олександр Семко** (Перегінськ), **Сергій Сапун** (Шостка), дуєт **Остап Гринаш – Володимир Орос** (Дрогобич), за допомогою яких французький педагог демонстрував свою методичну систему майже 3,5 години. Звісно, в кулуарах з часом розгорнулися обговорення кожного її примітного нюансу. Професор зосередився, головним чином, на власне музиці, він показував як потрібно «чути музику», розрізняти музичні стилі, аналізувати засоби виразності. І це було цікаво. Адже якщо французька акордеоністика нараховує майже століття, то українська, яка довгий час не могла вийти за рамки всеросійської, тільки в останні десятиліття почала осмислювати свої основи. Прихід Незалежності зняв штучні перепони, й українські виконавці почали активно

просуватися на міжнародні змагання, активізувалася методична, музично-творча та наукова думка, в країні почало формуватися середовище, сприятливе для розвитку саме української школи акордеонного мистецтва. І «Візерунки Прикарпаття» – один з прикладів цього процесу. Наші здобутки настільки вразили професора Ф. Дешампса (а він почав «приглядатися» до нас ще з травня місяця під час конкурсу “Perpetuum mobile – 2019”, більше того наш завідувач кафедри доцент А. Душний відвідав у якості члена журі «Трофей світу», який відбувся цьогогоріч у Португалії), що Всесвітня конфедерація акордеоністів (в його особі) вивчає можливість проведення «Трофею світу-2021» у Дрогобичі та Трускавці.

Конкурс «Візерунки Прикарпаття» стабільно привертає увагу молодих виконавців та їх педагогів розмаїттям номінацій (аж VI!), які створюють можливість максимального розкриття талантів як у інструментальному музикуванні, так і в інтелектуальних (наукових та педагогічних) пошуках, як у формах виконавства (сольна, ансамблева, оркестрова), так і у вікових категоріях (від 9 до 22 років). Серед представництва України навчальні заклади різного рівня зі Львова, Дрогобича, Білків, Болехова, Борислава, Гошанська, Житомира, Золочова, Коростеня, Кременця, Кривого Рогу, Нижніх Воріт, Перегінська, Полтави, Сум, Харкова, Хмельницька, Шостки. Щодо представників із інших країн, то це міста Шяуляй, Дайну, Нововільнянськ (Литва) та Мінськ (Білорусь).

Водночас постійне вдосконалення організаційних форм та репертуарної політики конкурсу, орієнтація на високоавторитетне журі з провідних музикантів-виконавців, композиторів, педагогів та науковців створили імідж престижності дрогобицькому форуму як форуму, який дає путівку у світ. Це відзначали як професор **Фредерік Дешампс**, так і всесвітньовідомий баяніст-композитор-диригент **Володимир Зубицький** (Україна – Італія) – співголова журі, заслужений діяч мистецтв України, й профільні фахівці Прибалтійських республік, підтверджуючи, що дрогобицькі «Візерунки Прикарпаття» (а також міжнародний конкурс “Perpetuum mobile”) стали своєрідною перепусткою до європейських та світових конкурсів. Водночас до складу високоповажного журі, окрім вищезгаданих митців, увійшли представники мистецької спільноти Литви – **Маріте Маркевічсене** (Шяуляй), Латвії – **Сподріс Качанс** (Даугавпілс) та України – **Ігор Саєнко** (Київ), **Ярослав Олексів** (Львів), **Юрій Чумак** (Дрогобич).

Живим підтвердженням цієї тези були й два вечірні концерти, в рамках конкурсу, головними дійовими особами яких стали багаторазові учасники дрогобицького змагання, а сьогодні лауреати одного з найпрестижніших міжнародних конкурсів «Трофей світу» під егідою Всесвітньої конфедерації акордеоністів.

Першим буквально приголомшив своєю неймовірною майстерністю 14-річний юнак з Литви **Йонас Возбугас**. Можна довго описувати складність (технічну, мистецько-інтелектуальну) та розмаїтість його програми, однак це не наблизить нас до розуміння феномену цього таланту. Він грав як Бог! Закривши очі, ми чули зрілого майстра у неймовірно багатоманітному мерехтінні звуко-фарбо-емоцій, що фантастичним чином зливалися у живі картини, які заволодили слухачами настільки, що здавалося ніхто й не дихав! Публіка шаленіла від захвату, відбиваючи долоні, вигуки «браво» лунали майже після кожного номера. І це при тому, що, нагадаю, зал заповнювала професійна музична еліта!

Наступного вечора, здавалося, ніщо вже не могло зворушити публіку, яка витратила доценту запас емоцій. Однак, коли на сцені з'явився високий чорнявий молодий чоловік в окулярах «а ля ботанік» зі стрижкою «їжачком», усі насторожено притихли. З кожним звуком-інтонацією, акордом, наростаючими то спадаючими хвилями звукових потоків виникали то ліричні, то величні, то грізні картини-полотна сучасних художників, невидимим пунктиром через які проходить то ледь чутний, то ревучий бій пульсу тривоги (“SOS” – так називався один із творів) про існування цивілізації на межі прірви. Музично-віртуальні образи проникали в свідомість слухачів, відносячи їх у центр всесвітніх вирів, вирів вічної боротьби ДОБРА і ЗЛА, СВІТЛА і МОРОКУ... Ми втратили відчуття часу і навколишнього простору, була тільки музика і цей неймовірний музикант-чарівник – **Роман Пунейко**. І знову оваціям не було меж!

Минулися хвилі захоплення, прийшли роздуми про шляхи виховання і розвитку таких талантів. Йонас – учень класу **Маріте Маркевічсене** Гімназії мистецтв ім. С. Сондецькіса із м. Шяуляй (Литва). Педагог постійно заохочує свого вихованця до участі в конкурсах, тим самим створюючи потужний стимул у юнака до систематичних занять, до подолання нових вершин. І він, розпочавши з регіональних змагань, вже декілька разів побував і на «Візерунках», де завжди ставав переможцем. Дрогобицький конкурс став стартовим майданчиком для наступного руху вперед. І ось вже тільки цього року Йонас 13 разів здобув пере-

моги на міжнародних конкурсах акордеоністів! Необхідно відзначити, що М. Маркевічене апробувала свої методи виховання юних обдарувань ще декілька років тому, презентуючи свою талановиту вихованку-акордеоністку – **Егле Барткевічене**. Завоювавши перші нагороди на декількох наших конкурсах, Егле здобула відповідний вишкіл, що дозволив їй поступити до Паризької консерваторії. І сьогодні вона вже студентка II курсу в класі професора Ф. Дешампса.

Роман, другий герой концертних вечорів «Візерунків», вихованець кандидата мистецтвознавства, доцента Ярослава Олексіва, сьогодні студент його класу у Львівській національній музичній академії ім. М. Лисенка. Роман розпочав навчання у Я. Олексіва у Спеціалізованій музичній школі-інтернаті ім. С. Крушельницької, ще зі шкільної парти розпочав гартуватися в дрогобицьких конкурсах, поступово напрацьовуючи репертуар, здобуваючи сценічну витримку, розвиваючи свої музично-мистецькі задатки. Його успіхи в оволодінні баяном ставали все помітнішими, він впевнено долає вступні випробування до музичної академії, як виконавець виходить на рівень міжнародних конкурсів (у десятці кращих баяністів-акордеоністів на «Кубку світу» у Каунусі та четвертий на «Трофеї світу» у Лоуле). Сьогодні

це вже ім'я, яке знають на Батьківщині та у ближньому зарубіжжі. І втішно, що у класі Я. Олексіва Роман не самотній, тут зростають низка хлопців і дівчат, які разом з Романом випробовують себе у мистецьких змаганнях. Це Павло Гільченко, Іван Сумарук, Надія Довганюк та інші.

Завершилося небуденне мистецьке дійство концертом лауреатів конкурсу «Візерунки Прикарпаття», який ще раз продемонстрував професійну глибину роботи журі. Окрилені переможці під рясні аплодисменти та вигуки «браво» з ентузіазмом «працювали» на сцені Франкового вузу, яка для багатьох стане трампліном у високе мистецтво.

Хочеться подякувати всім, хто долучився до мистецького форуму, зокрема, ректорату університету, дирекції навчально-наукового Інституту музичного мистецтва, професорсько-викладацькому складу та концертмейстерам кафедри народних музичних інструментів та вокалу.

Цьогорічні «Візерунків Прикарпаття – 2019» відкрили нові імена на олімпі акордеонного виконавства України, стали своєрідним стартапом новацій в музичному мистецтві, підтвердили звання «лауреата» низки юних талантів, сприяли утвердженню конкурсу в руслі провідних мистецьких форумів України.